

הדלקת נרות: 18:59

צאת השבת: 19:51

מוצ"ש לר"ת: 20:42

הזמנים לפי אופק ירושלים

פרקי
אבות - ב'

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קוואס שליט"א

ביחד

עיר מקלט

תופעה נפוצה קיימת בדורנו הבריחה אל ההורים. אחרי קטטה או מריבה או אפילו כתוצאה ממתח בין בני הזוג, אחד מהם בורח להוריו. שם הוא מרגיש בטוח והוא גם מקבל את העידוד ואת ההצדקה למעשיו. הבריחה אל ההורים מעידה על ילדותיות, על חוסר מוכנות להתמודדות עם קשיים, ועל חוסר רצון להשקיע בזוגיות. בני הזוג חייבים לזכור שהם בוגרים ו'הסינר של אמא' כבר לא קיים.

מהלך של בריחה גורם לכמה דברים שליליים. א. 'הכביסה המלוכלכת' נפרשת לפני כל המשפחה והזוג הופך להיות נושא השיחה של כולם. ב. בן הזוג שברח מרגיש שיש לו 'חוף מבטחים' ואין לו צורך להתאמץ לשפר את הזוגיות, פשוט בורחים וזהו. ג. מתחילה לקנן בו ההרגשה שאפשר להסתדר בחיים גם בלי אשה או בעל. וגם בן הזוג שננטש מתחיל להתרגל לחיות לבד ולראות שזה לא כ"כ נורא.

כתוצאה מסיבות אלו היחסים בין בני הזוג מתקררים והם יכולים להגיע אפילו לגירושין! כאן המקום לומר להורים היקרים שלא לאפשר מצב כזה! הבן ברח אליכם, הבת ברח להוריה, צריך לומר להם: התחתנתם, תסתדרו לבד, אנחנו לא 'עיר מקלט', ויש לכם את כל הכלים להצליח לחיות ביחד. וכמו שאמרנו קודם צריך להפנות אותם ליועץ נישואין מקצועי שיטפל בהם.

ישנם מקרים יוצאי דופן שאפשר לקבל את הבן או הבת, וזה רק כאשר קיימים ביטויי אלימות מאחד הצדדים, או שכן הזוג נעל את דלת הבית ולא אפשר לשני לישון ואין מקום אחר ללון שם. חוץ ממקרים כאלו או דומים בחומרתם, אסור להורים לקבל את ילדם, אלא להחזירו לביתו. הורים אינם 'עיר מקלט'.

אני חוזר ומדגיש שאני לא מאמין בשיטת 'זבנג וגמרנו'. אני לא מאמין שאדם משנה את התנהגותו ומידותיו בשמיעה של הרצאה אחת וגם לא בשמיעה של סדרת הרצאות. וגם לא מקריאה בספר. אדם משתנה רק ע"י התמדה בלימוד ובליווי של הדרכה לאורך זמן עד שיהיה בבחינת 'חי הנושא את עצמו'.

כולנו מכירים את אמרת חז"ל: 'איש ואשה, זכו - שכינה ביניהן'. המילה 'זכו' אינה מלשון זכיה בפיס, אלא מלשון זיכוד, תיקון המידות ועידון ההתנהגות. לשם כך צריכים בני הזוג להתחבר לשיעור קבוע או לסדרת שיחות בנושאים חינוך ילדים ושלום בית.

פרשת השבוע

דרך ארץ קדמה לתורה

בחודש אייר ספירת העומר בעיצומה. בימים אלו אנחנו מתכוננים לשבועות חג מתן תורה.

כדי לקבל את התורה צריכים להיות בבחינת כלי. ללא כלי מתאים לא ניתן להכיל את התורה. השם של הכלי הזה הוא 'דרך ארץ'.

אמרו חז"ל: 'דר ארץ קדמה לתורה'. כלומר, כדי לקבל משהו רוחני חייבים לעשות הכנה נפשית בדרך של תיקון המידות. נשים לב שכל חומש בראשית עוסק בדרך ארץ. אדם וחוה, קין והבל, דור המבול ודור הפלגה, האבות הקדושים, לידת השבטים ומכירת יוסף.

כל המעשים האלו יש בהם לימוד של תיקון המידות. כלומר, מה צריך לעשות ומה כדאי לא לעשות. מיד אחרי חומש בראשית מופיע חומש שמות דהיינו יציאת מצרים וקבלת התורה - מעמד הר סיני. הרי לפנינו שדרך ארץ קדמה לתורה.

אם כן, במה עלינו להתמקד בימים אלו שהם גם הכנה לתורה וגם ימי אבל על מות תלמידי רבי עקיבא? הגמרא מספרת לנו ש 24,000 תלמידים היו לרבי עקיבא וכולם נפטרו בפרק אחד בין פסח לעצרת, על שלא נהגו כבוד זה בזה. הכבוד ההדדי שלהם היה חסר לפי מעלתם. אם כן עלינו להתמקד בימים אלו בתיקון הכבוד ההדדי.

לצערו הרב, בדורנו הכבוד ההדדי נפרץ לא רק ברחוב, אלא גם בתוך המשפחה במשולש אבא אמא ילד. את פרטי הכבוד ההדדי כבר כתב הרמב"ם בסוף פרק טו' מהלכות אישות: 'וכן ציוו חכמים שיהא אדם מכבד את אשתו יותר מגופו ואוהבה כגופו'.

אדם חייב בכבוד אשתו יותר מגופו. כלומר, לתת לה תמיד את החלק היותר טוב, את האוכל הכי טעים, ואת הבגד היותר מהודר. וכל כך למה? מפני שכאשר אשה נפגעת או נעלבת זה ברמות הרבה יותר גבוהות מהאיש. האיש נפגע בדרך כלל דרך השכל ומיד שוכח. האשה נפגעת דרך הרגש, וקשה לה למחול.

לכן האיש מצווה להתנהג עמה יותר בכבוד, ולהתחשב ברגישות הזאת. 'וכן יאהב אותה כגופו'. כלומר, מה ששנוי עליך אל תעשה לאשתך! אתה לא אוהב שמבהילים אותך ומצערים אותך? אל תבהיל אותה ואחר כך תאמר לה: 'רק צחקתי, אסור לצחוק איתך?!'

לעומת זאת כתב הרמב"ם 'וכן ציוו על האשה שתהא מכבדת את בעלה ביותר מדאי... ויהא בעיניה כמו שר או מלך... מרחקת כל מה שישנא...'. כאן האיר הרמב"ם את המילה כבוד בכמה זרקורים כדי לא לפגוע באגו שלו ולהנהיג את הבית לחוף מבטחים. נסיים בדברי רבי עקיבא רבם של אותם תלמידים: ואהבת לרעך כמוך - זה כלל גדול בתורה.

שבת שלום - אבנר קוואס

בדיחה

יהודי בא לרב ושואל אותו "כבוד הרב אשתי הכינה לשבת חלה בצורת מפתח שזה סגולה לפרנסה והחלה נשרפה, זה אומר שהלכה לנו הפרנסה?" ענה לו הרב "מה פתאום? זה אומר שתרוויחו הרבה. אבל בשחור..."

רופא אומר לפציינט: "הצ'יק שנתת לי חזר". הפציינט: "גם הכאבים שלי שטפלת בהם חזרו..."

פתגם השבוע

"העצבות באה מגאווה, כי מדמה האדם בנפשו שמגיע לו יותר ממה שיש לו, וכיון שאין לו הרי הוא עצוב" (רבי פנחס מקוריץ)

חינוך ילדים

מדיה

אם הספרות הכתובה משפיעה כל כך על נפש הילד, קל וחומר המדיה הוויזואלית העשירה. כשאני אומר מדיה, אני מתכוון לכל מה שאפשר לראות בטלוויזיה במחשב הבייתי ובמכשירים הסלולריים למיניהם. אנו חיים בדור מאד משוכלל עם אמצעי מדיה רבים, ואלה מתפתחים מיום ליום, וכמעט שאי אפשר לחסום את בני הבית מלצפות בתכנים הוויזואליים.

די לנו עם החשיפה של הילדים למראות ברחוב או למסכים שנמצאים בחנויות או בקניונים, שאין לנו שליטה עליהם. פשוט וברור שלא נוסף לילדים בבית עוד חשיפה לתכנים שליליים.

אם נתבונן במילה סרט נמצא את המילה שריטה (שין וסמך אותיות מתחלפות). אין מצב שילד או מבוגר יצפו בסרט שלילי ולא יישרטו ממנו. לילד אין מנגנוני הגנה שכליים שיש למבוגר ואין לו מסננים שיכולים לזרוק אינפורמציה שלילית החוצה, אלא הוא מקבל את כל התכנים ללא התנגדות.

סרטים מבוקרים לילדים- ישנן חברות הפקה שמייצרות סרטים לילדים ומשתדלות שהתכנים יהיו חיוביים, בלא אלימות ופשע או פריצות. כאן המצב יותר טוב, מְיָיִן שעברה עליהם ועדת ביקורת.

האם בכל זאת ישנה בעיה להראות לילדים סרטים מבוקרים, שלכאורה עברו ועדת ביקורת חיצונית? הורים יקרים, גם אחרי הביקורת של הועדה עדיין ישנם מסרים שליליים שהילד נדבק בהם ומחקה אותם.

למשל, אם השחקן הוציא לשון או עשה תנועה לא יפה או אמר מילה שטותית, מכל הסרט הילד קולט רק את זה, ומתחיל לעשות את התנועות ולומר את המילים שאין אנו חפצים בהן.

חוץ מזה, הילד מתרגל לצפייה במדיה מילדות. ההרגל הזה יכול למכר אותו לצפייה, והוא עלול להגיע לסרטים לא מבוקרים כשהוא יגדל, ואחר כך לפריצת כל הגדרים.

סרטים מצוירים- אמא שאלה פעם מה הבעיה שהילד יראה סרטים מצוירים של וולט דיסני? בסרטים אלו יש בהם מספר בעיות. ראשית, ישנם הרבה ביטויים של אלימות והתנהגות פראית בין הדמויות. כמו כן, ישנם הרבה מרדפים ומקרי מוות של חיות או דמויות, שאין צורך לחשוף את הילדים למעשה.

שנית, הרבה חוצפה משודרת באופן גלוי וסמוי. כגון, כשהקטן צועק על הגדול, כמו גור החתולים הקטן שצועק על אביו החתול הגדול. וכן שהילד הקטן מרביץ להוריו ומשפיל אותם והם בורחים מפניו.

שלישית, מלעיטים את הילד בפנטזיות ובדמיונות התלושים מן המציאות ולפעמים גורמים לילד חרדות ופחדים ומשאירים אותו לא שקט.

סיפור לשבת

הרב הגאון יעקב יוסף זצ"ל

עשרות שנים שימש כרב שכונת גבעת משה בירושלים, והתגורר בשכונת שמואל הנביא. שימש כראש ישיבת 'חזון יעקב'. שימש חבר בגוף הכשרות בד"ץ 'ישא ברכה'.

הרבצת התורה שלו הייתה מופלאה עד מאוד. מסר שיעורי תורה בכל רחבי הארץ, והגיע לכל מקום, שאליו התבקש. הפך את בית-הכנסת בורוכוב בשכונת הבורכים למקום של הרבצת תורה. גאון. בקי בש"ס ובפוסקים בצורה מדהימה. את כל ארבעת חלקי השו"ע ידע על בורים. בכל נושא שהיה נשאל- היה עונה במדויק ומצטט את המקור כולל סימן וסעיף, ואם היה מופיע מספר פעמים בשו"ע, היה מציון בדיוק את מספר הפעמים והסימנים.

גם לאחר שהתגלתה המחלה המקננת בגופו סירב בכל תוקף להפסיק את שיעוריו. מעולם לא איחר או הפסיד שיעור. לא היה אצלו חופשות או 'בין הזמנים'. יבשבע לפני פטירתו עוד אמר שיעורים במסירות נפש עילאית. ענוותן מופלא. את נסיעותיו ממקום למקום עשה באוטובוסים, והשתדל להימנע מאור הזרקורים. ברוב ענוותנותו, ביקש שלא לשבח אותו בהספדים מלבד עניינים של זיכוי הרבים. ביקש לכתוב על מצבתו משפט קצר בלבד: "פה נטמן עבדך בן אמתך יעקב חי בן מרגלית".

נתבקש לבית-עולמו ביום שישי ב' אייר ה'תשע"ג על אף ההתראה הקצרה לפני כניסת השבת השתתפו בהלוויה כמאה אלף אנשים. ציונו בהר המנוחות בירושלים.

מסר את כל חייו למען זיכוי הרבים וראה בזה את שליחותו בעולם. כל הזמן היה רץ ממקום למקום בשביל למסור שיעורים ולזכות את הרבים, זה התחיל בשיעור הלכה קצר אחרי הנץ והסתיים בשעות הלילה המאוחרות. בשנה הוצי האחרונות הכל ראו את גודל מסירות נפשו לזכות את הרבים למרות מחלתו, הוא הגיע למצבים, שהמחלה לי"ע התפשטה לכבד, וזה היה שורף לו את הדם בגוף.

הוא היה מגיע למצב של המוגלובין 7-8 עד כדי כן שבשביל שהוא יעבור את הכביש, היו צריכים לעצור את התנועה! ולמרות זאת הלך ונתן שיעורים גם במצב קשה זה. אחרי טיפולים כשהיה יום שלם בביה"ח, היה יוצא ישר לשיעור.

פעם כשהיה צריך לעשות בדיקת T.C הרב היה צריך לשתות חומר מסוים, היות שהחומר גורם לשיקוף, ואפשר לראות במכשירים מה מצב הגידול ה"י. הרב הגיע בבוקר לבית חולים ושתה את החומר והרופאה אמרה לו, שהוא צריך לחכות שלוש שעות, כדי שהחומר ייספג בגוף ורק אחר כך יהיה אפשר לעשות את הבדיקה, ואתו יום היה יום רביעי, שהיה מוסר שיעור בכלול, באתה שעה הוא אמר: "בשביל מה אני אשב פה שלוש שעות?" הוא שאל את הרופאה, אם הוא יכול לצאת שעה ולחזור, והיא אישרה לו, הוא בא לכולל נתן שיעור וחזר לבית חולים!

סיפר מר אליהו שאלתיאל הי"ו מתלמידיו המובהקים של רבינו: "עם כל גדלותו בתורה, הרב היה מתנהג עמנו בענוה יתירה, ונוהג עמנו כחבר. הייתה איזו משפחה בקרית עקרון שהרבה שנים לא היו להם ילדים, הרב בירך אותם, והם זכו, שנולדו להם הרבה ילדים בזה אחר זה. ההורים התקשו בצער גידול הילדים, בפרט שהיה להם בית קטן. סיפרתי לרב שמשפחה זו זקוקה לעידוד וחיזוק. לאחר השיעור, ללא שהיות, הרב הורה לי שניסע לאותה המשפחה. הרב נכנס לבית בשיא הפשטות, הרב הגן את השמחה הרבה שלו מהילדים החמודים. הושיב את הילדים על ברכיו, השתשע עמו, ויצא."

חמישה ימים לפני שהלך לעולמו, חבק הגאון רבי יעקב יוסף זצ"ל נכד נוסף. לרב עובדיה יוסף, בנו של רבי יעקב, נולד בן במזל-טוב. הרב עובדיה הגיע אל בית-החולים הדסה עין כרם שם היה אביו מאושפז, והציג בפניו את נכדו החדש. אחרי שהרב זצוק"ל ברך את הבן והנכד, אמר הבן לאביו הגדול: "אבא, ביום שני הברית, אנחנו רוצים שאתה תהיה הסנדק שלנו". הרב יעקב השיב לבנו הרב עובדיה: "נדבר במוצאי שבת". ביום שישי, השיב הרב יעקב יוסף את נשמתו ליוצרה. ר' עובדיה (נכדו של מרן), התיישב במוצאי שבת ללמוד את הלכות אבילות מתוך ספרו של סבו הגדול מרן פוסק הדור רבי עובדיה יוסף זצוק"ל. כשהגיע להלכות ברית מילה באבלות, הוא גילה, כי אביו הגדול ר' יעקב זצוק"ל מתח קו מתחת לשורות הבאות: "שאף אם נולד הבן לפני פטירת המת, יום הכנסתו לברית היא לידתו, כמו הגר שהתגייר ביום המלו כקטן שנולד דמי, ע"כ. ונפקא מינה שיש להקל בחומרת האבלות שבתוך י"ב חודשי".

הרב עמרם יוסף, בנו של רבינו סיפר: "בראש השנה האחרון, כשהגענו לפיט של 'ויהי אחרי מות', אבא בכה ובה ואף אחד לא הבין למה. מעולם זה לא קרה כד".

קו ההלכה הספרדי הארצי

073-7-860-860 | *3030

רב קווי | בעלות שיחה רגילה

2 שלוחה

1 שלוחה

מענה טלפוני לשאלות בעניני שלום בית וחינוך ילדים, עם יועצים מומחים שע"י הרב **אבנר קוואס שליט"א**

בין השעות 09:00-23:00

מענה טלפוני לשאלות בהלכה שע"י מורי הוראה הפוסקים ע"פ פסקי

מרן **הגר"ע יוסף זצוק"ל**, בנשיאות חבר מועצת חכמי התורה הגאון הגדול הרב **דוד יוסף שליט"א**

24 שעות ביממה רצוף

שיעורים בפרשת שבוע מטובי המרצים בשלוחה 5

שאל את הרב

לייעוץ באופן אישי עם הרב אבנר קוואס שליט"א

ניתן להתקשר בימים ג' וד' בין השעות 14:30-15:30

1599-59-59-39